

ledning til dannelsen af flere ret store forretningsfører-selskaber, der arbejder med almenyttigt byggeri.

Det er en betingelse for opnåelse af lån efter lovens bestemmelser om støtte til socialt byggeri (lovens kapitel II), at den pågældende organisations vedtægter er i overensstemmelse med de af ministeriet udsendte normalvedtægter. Disse normalvedtægter tilsigter at skabe kontrol med, at organisationerne overholder de forudsætninger, hvorunder lån ydes og administrerer efter de principper, der er nedlagt i byggestøttelovgivningen. Hovedprincippet i det almennyttige byggeris organisationsforhold er på det administrative område ønsket om at sikre institutionerne organisatorisk uafhængighed af bygge markedet, og på det finansielle område ønsket om at organisationernes kapitalforhold tilrettelægges på en sådan måde, at det almennyttige byggeri på langt sigt kan blive selvfinansierende. Administrativt har man gennem et særligt statstilsyn, der etableres dels ved statens tilsynsførende, dels ved indsendelse af regnskaber og beretninger løbende indseende med organisationernes forhold. Gennem særlige bestemmelser i vedtægter søger man at hindre interessekonflikter, hvor sådanne kan opstå ved, at funktionærer ved organisationerne bliver direkte økonomisk interesserede enten i andet byggeri eller i foreningens egen byggevirksomhed. Det finansielle hovedprincip søges opfyldt derved, at al opsparing både konstant og igennem prioritetsafdragene skal henlægges til en særlig byggefond til anvendelse i overensstemmelse med byggestøttelovens formål.

Almindelige vilkår i boligoverenskomster skal godkendes af ministeriet, og ministeriet kan påbyde forhøjelse eller nedsættelse af boligafgifter eller lejebeløb.

Det almennyttige byggeri er ikke undergivet leje-lovens regler om lejestop. Begrundelsen for at give de almennyttige foretagender en særlig behandling i forhold til de private ejendomme er dels, at disse foretagender i forvejen er undergivet tilsyn af ministeriet, således at det er naturligt at henlægge afgørelsen om leje-forhøjelse til dette, dels at lejefastsættelsen sker efter andre retningslinier i det almennyttige byggeri end i det private (kostprisprincipet).

Den årlige ydelse, der i dag svares for lån ydet til almennyttigt boligbyggeri, andrager 2,7 pct. for højt byggeri og 2,2 pct. for lavt byggeri. Heraf andrager renten henholdsvis 2 pct. og 1,5 pct.

Der var pr. 31. marts 1954 givet tilsagn om lån til ca. 75 800 lejligheder efter kap. II med et samlet lånebeløb på ca. 1 600 mill. kr.

Efter § 14 i støtteloven kan der ydes tilskud til

social-filantropisk byggeri, som har til formål at tilvejebringe lejligheder for den mindstbemidlede del af befolkningen. Det er en betingelse for opnåelse af tilskud fra staten, at såvel kommunen som virksomheden selv rente- og afdragsfrit indskyder et beløb i byggeriet. Den del af anskaffelsessummen, der ikke dækkes af disse tilskud, finansieres på tilsvarende måde som i det almindelige almennyttige byggeri. Medens denne organisationsform efterhånden er ved at vinde indpas rundt omkring i provinsen, har ordningen kun i begrænset omfang fået betydning i hovedstadsområdet.

For at undgå at der gennem denne byggemåde skabes særlige kvarterer, der alene bebos af de dårligst stillede, er boligministeriet kommet ind på at gennemføre denne finansieringsform således, at de „social-filantropiske“ lejligheder spredes i bebyggelser med lån efter lovens almindelige regler.

Der var pr. 31. marts 1954 givet tilsagn om tilskud efter kap. III til et samlet beløb på ca. 4,5 mill. kr.

2. Parcelbyggeriet.

Statsstøtte til parcelhusbyggeri sker gennem 3 former: kap. VI, kap. VIII og kap. VIII a.

Kap. VI. Parcel- og rækkehusbyggeri for mindre-bemidlede.

Lån ydes til mindre-bemidlede — fortrinnsvis bønnerige — personer til opførelse af parcel- og rækkehuse til eget brug. Lån kan tillige ydes til kommuner og godkendte boligorganisationer (boligforeninger, boligselskaber og selvejende byggevirksomheder) til opførelse af sådanne huse med salg til mindre-bemidlede for øje.

Ved mindre-bemidlede forstås personer, hvis skattepligtige indtægt og formue ikke væsentligt overstiger den grænse, der er gældende som betingelse for optagelse som nydende medlem i en stats- anerkendt sygekasse.

Efter loven af 1946 kunne statslån i forbindelse med foranstående lån højst udgøre 80 pct. af anskaffelsessummen. Hvis der opnåedes kommunegaranti, forhøjedes lånegrænsen til 90 pct. Ved lov- ændringen af 14. juni 1951 er disse lånegrænser forhøjet til 85 pct. og 95 pct.

Ydelsen andrager, når og så længe låntageren et mindre-bemidlet og bønnerig 1,2 pct., hvoraf 1 per. er afdrag, og resten bidrag til reserve- og administrationsfonden. Ydelsen nedsættes iøvrigt til 2,2 pct. p. a., hvoraf 1,5 pct. er rente, 0,2 pct. reserve- og administrationsfondsbidrag og resten afdrag.

Ifølge loven kan lån kun ydes, når håndværker- udgifterne ikke overstiger visse, nærmere angivne